

Herinneringen
Van Een Doodgewone Jongen
Uit Amsterdam- Noord

Herinneringen
Van Een Doodgewone Jongen
Uit Amsterdam-Noord

Harry van Santen de Hoog

© Harry van Santen de Hoog 2022

Titel: Herinneringen Van Een Doodgewone Jongen
Uit Amsterdam- Noord

Auteur: Harry van Santen de Hoog

Uitgeverij U2pi BV, Den Haag - www.uitgeveriju2pi.nl

Druk: JouwBoekdrukkerij.nl

ISBN/EAN 978 94 9324 091 9

NUR 320

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande, schriftelijke toestemming van de auteur.

Inhoudsopgave

VOORWOORD	7
Voor mijn Josefien	9
Samen oud worden!	10
Mijn jonge jeugd in Amsterdam-Noord	12
Geboren in Amsterdam-Noord	15
De Fiets van mijn broertje	18
De Kolenboer	21
Dooiefonds	25
Joepie, we hebben een auto	28
Het uitstapje naar Marken	31
De Afwas en Radio Luxembourg	36
De accordeonvereniging	39
Het Floraparkbad	46
De Brand!	48
Eindelijk mijn eigen kamer	52
Korfballen in de speeltuin	55
Schoorl, Groet en vakantie	59
De Groentetuin van mijn vader	67
Kleuterschool De Jasmijn	70
Wingerdschool	76
Het Leeghwater lyceum	82
Familie	90
Familiegeheimen	97
De verloving van mijn zus	100
De winter van 1963/ 64 in Amsterdam-Noord	106
De Koog Texel	107
Werken!	112
Uitgaan in Noord 1965 - 1969	121

Mijn herinneringen aan de Volewijckers	127
Popmuziek, Pleiner en Soul	135
Meisjes	140
s'-Hertogenbosch	147
Grote ogen en een zachte G	150
Auto's in de familie	155
Lago Maggiore	161
Onder één dak	165
Sex	166
De eend op de Afsluitdijk	169
Opnieuw naar Benidorm	172
Het laatste woord	175

VOORWOORD

Volgende maand word ik zeventig. Hoelang heb ik nog?

Mijn vader werd 84 jaar en mijn moeder bijna 86 jaar. Mijn oma van moederskant werd 99 jaar. Al mijn broers en zussen leven nog en ik ben de jongste. Pakweg tien jaar geleden dacht ik dat ik ook heel oud zou worden. Dat ik zowat onoverwinnelijk was.

Nu, net voor mijn zeventigste verjaardag, merk ik dat ik allerlei kwaaltjes krijg. Mijn rug speelt op, mijn knieën doen soms pijn en ik heb plekjes op mijn lichaam waar ik mij soms zorgen om maak. Ik loop al lang niet meer de honderd meter in twaalf seconden, ik bespeel bij het tennissen mijn tegenstander niet meer met mijn irritante korte ballen. Erger nog, ik ben in september van dit jaar gestopt met tennis vanwege mijn rugklachten.

Soms denk ik, hoe lang zouden wij nog hebben? Stiekem ben ik dus bezig met dat onvermijdelijke einde. Dan kijk ik terug en denk: eigenlijk heb ik tot nu toe een mooi leven gehad met mijn Josje, die ik tegenwoordig vaak Josefien noem omdat ik dat zo'n leuke naam vind. Twee kinderen, Saskia en Jeroen, waar wij trots op zijn. Twee geheel verschillende kinderen met heel verschillende ideeën en levensverwachtingen. Het betekent dat zij zichzelf hebben ontwikkeld en niet klakkeloos geluisterd hebben naar hun ouders. En dat is mooi! Hoewel ik er wel zeker van ben dat ouders in het algemeen voortleven in hun kinderen, want natuurlijk zien wij onze eigen goede en slechte eigenschappen terug in onze kinderen, en zelfs in onze kleinkinderen. Maar wij zijn opgegroeid in een heel andere tijd en hebben bijzondere dingen meegemaakt die nu door

de huidige generaties als heel gewoon worden beschouwd. Ook de manier waarop wij in het verleden met elkaar omgingen was anders. Misschien omdat wij het niet zo rijk hadden? Maar er zijn ook heel veel nieuwe dingen bijgekomen waar de huidige generatie mee te maken heeft.

Ik heb herinneringen die op dit moment alleen nog in mijn hoofd zitten. Daarom heb ik besloten om er werk van te maken. De herinneringen die ik nog kan terughalen, wil ik alsnog opschrijven. Misschien heeft de latere generatie er nog wat aan. In ieder geval heb ik het altijd superleuk gevonden als er op verjaardagen bij mijn opa en oma verhalen verteld werden over vroeger. Daar zaten geweldige verhalen bij die met het verdwijnen van de generaties helaas verdwenen zijn.

Ik wil deze verhalen opdragen aan mijn vrouw Josje die al sinds 1970 mijn beste maatje is. Zij heeft een heel andere jeugd gekend omdat haar moeder, toen ze net twaalf jaar oud was, op veertigjarige leeftijd overleed. Daarnaast had zij een vader die regelmatig manisch depressieve buien had. In de loop van de tijd ben ik mij steeds meer gaan beseffen dat ik eigenlijk een bevoorrecht mens ben met de twee lieve ouders die ik heb gehad en die mij een prachtige jeugd hebben gegeven. Als je ouder wordt, begrijp je dat dit niet automatisch voor iedereen geldt.

Eind 2015 schreef ik al een ode voor en over mijn Josje, die ik tegenwoordig vaak liefkozend Josefen noem.

Harry van Santen de Hoog 5 november 2019

Voor mijn Josefien

JIJ

Als het einde is gekomen
en jij er niet meer bent
Kan 'k alleen maar verder dromen
Hoe het altijd is geweest

Als het einde is gekomen
en de zon niet langer schijnt
Blijft de wereld onbewogen
Kan ik mijn tranen niet meer kwijt

Als het einde is gekomen
en mijn gedachten raken op
Zal de wijn veelvuldig vloeien
En denk hoe mooi het is geweest

Als het einde is gekomen
en jij er niet meer bent
Zal ik dankbaar en tevreden
blijven denken
aan een hele mooie vrouw

26-12-2015

Samen oud worden!

In veel gesprekken die wij in het begin van na ons huwelijk hebben gevoerd, gaf mijn Josefiën altijd aan dat zij niet oud zou worden. Haar moeder was veertig geworden en dat zou haar lot ook wel zijn. Toen zij in de jaren negentig toch over die magische grens van veertig heen ging, werd het een stuk eenvoudiger voor haar. Zij heeft het er daarna niet meer over gehad. Zij heeft altijd gezegd dat ik haar wel zou overleven, want ik kom tenslotte uit een sterk geslacht. Een vader en moeder die dik over de tachtig jaar oud zijn geworden en een oma van moeders kant die zelfs bijna de honderd heeft gehaald. Tegenwoordig vraag ik mij stiekem wel eens af of ik haar wel overleef. Daarom was het goed om dit gedicht op te nemen in dit boek. Het is een ode aan haar, zij verdient het om te horen hoe ik over haar denk omdat zij altijd onzeker is gebleven. Vandaar dat ik het allemaal op papier heb gezet.

In de loop der jaren heb ik aantekeningen gemaakt, korte verhalen en gedichten geschreven. Sommige zijn van de tijd voordat ik haar leerde kennen. Het zijn herinneringen uit mijn jeugd, uit de tijd dat ik nog bij mijn ouders woonde, gedachten die ik opschreef toen ik puber of een jonge volwassene was. Het zijn slechts flarden van gedachten uit een periode van mijn leven.

Op dit moment (tijdens de COVID-19 lockdown) komen de herinneringen weer naar boven, maar ik merk dat ik soms onzeker ben of ik het wel goed onthouden heb. In ieder geval zijn er enkele namen van vroeger die ik vergeten ben. De

herinneringen vervagen dus ik moet haast maken met het opschrijven van deze verhalen.

Mijn jonge jeugd in Amsterdam-Noord

De eerste herinneringen zijn natuurlijk niet van mijzelf. De vroegste verhalen baseer ik op mijn moeder, die veelvuldig en graag over vroeger vertelde. Haar familie en haar kinderen waren zeer belangrijk. Ik was de laatste uit een reeks van vijf kinderen, of eigenlijk zes omdat mijn oudste broer er een van een tweeling was. Mijn oudste zusje is echter al na twee dagen overleden. Zij woog slechts 3 pond en dat was in 1936 te weinig om te overleven.

De veranda was het eerste jaar mijn speelterrein.

Ik kwam op 13 december 1949 ter wereld, maar het was eigenlijk niet de bedoeling dat ik er nog zou komen. Mijn vader was 38 jaar en mijn moeder was 35 jaar. Best wel oud en het was al druk genoeg met vier kinderen. Toch was mijn moe-

der, toen ik er eenmaal was, heel gek op mij, net als op al haar kinderen. Twee oudere broers en twee oudere zussen gingen mij voor. Ik was de jongste en geboren op een dinsdagavond in december om kwart over zeven. Volgens mijn moeder tijdens *de Bonte Dinsdagavondtrein*, een programma op de distributieradio. Ik had de navelstreng vier keer om mijn nek gewikkeld en het was dus best even spannend voor mij, maar zeker voor mijn ouders. De vroedvrouw had het echter meteen in de gaten en handelde kordaat. Zij heeft waarschijnlijk mijn jonge leventje gered. Helaas ben ik vergeten om haar daarvoor te bedanken, maar ik weet zeker dat mijn moeder dat wel gedaan heeft. Ik was tenslotte haar 'hartje', een verbastering van mijn voornaam die zij vroeger veel gebruikte. Ik heb gelukkig geen echt trauma aan die navelstreng overgehouden, hoewel ik in mijn verdere leven best soms paniekerig was onder water en onder de dekens. Misschien dus toch een klein traumaatje?

In 1950, direct na mijn geboorte, ging het al een beetje beter in het Nederland van na de oorlog. Sommige dingen waren nog op de 'bon', maar ik kwam niets tekort. Ik was een stevige baby, maar ik lustte dan ook alles. Volgens mijn moeder kon je mij in het begin werkelijk alles in mijn mond stoppen. Ik at het op. Helaas werd ik op latere leeftijd alsnog een lastige eter. Jarenlang at ik vooral gehaktballen, spinazie en appelmoes. Maar... ik was wel een vluggertje. Met zes maanden liep ik al de hele box rond, mij vasthoudend aan de houten reling. Opnieuw volgens mijn moeder liep ik al lang voor mijn eerste jaar volledig los in de kamer en ook buiten.

Wij waren niet rijk. Mijn vader was metaalarbeider bij de Kromhout Motorenfabriek en het was voor mijn ouders best moeilijk om de eindjes aan elkaar knopen. Dat kon mijn moeder echter heel goed. Zij was heel vindingrijk en daarom heb ik toch een geweldige jeugd gehad. Het is tot op de dag van vandaag voor mij nog steeds een raadsel hoe zij dat voor elkaar heeft gekregen. Zeker is dat ik als kind niets tekort ben gekomen. Wij zagen er altijd netjes uit, waarschijnlijk ook omdat mijn moeder erg handig was en van alles kon maken op de Singer naaimachine.

Eigenlijk is dit boek ook een postuum compliment aan mijn ouders. Ze kregen met beperkte middelen het toch voor elkaar dat alle kinderen in de maatschappij goed terecht kwamen. Dat is niet alle ouders uit Amsterdam-Noord gelukt.

1936: mijn ouders Jan en Corry van Santen de Hoog- Witte (de grondleggers van het geslacht).

Geboren in Amsterdam-Noord

Geboren in Amsterdam-Noord betekent dat je er niet helemaal bij hoort voor een Amsterdammer van de overkant. Ik heb er persoonlijk weinig last van gehad. Achteraf ben ik eigenlijk heel blij dat ik in Noord geboren ben en niet aan die overkant. De ruimte en vrijheid die ik in mijn jeugd genoten heb, had ik beslist niet aan de andere kant van 't IJ ervaren. Wij woonden op de Wingerdweg. Een wijk met straatnamen van bomen en struiken. De wijk en het huis waarin wij woonden, was eigendom van de woningbouwvereniging Zomers Buiten. Een betere naam hadden ze – wat mij betreft – niet kunnen bedenken. Wij hadden zo veel mogelijkheden waardoor wij altijd buiten waren (niet alleen in de zomer). Tegenover ons huis was de speeltuinvereniging Het Bloemenkwartier. Rechts van de speeltuin was het Florapark wat langs de gehele Wingerdweg liep tot voorbij het gebouwtje van de GGD tot aan De Resedaschool en de Wingerdschool. De achterkant van het park werd begrensd door de dijk van het Noordhollandsch Kanaal. Ik begrijp dat het park tegenwoordig het Noorderpark wordt genoemd.

Ons huis was een bovenwoning. Beneden ons woonde de familie Cruijff, links naast ons de familie Van der Kogel en rechts de familie Vlietstra. Ons bovenhuis bestond uit een niet zo'n grote kamer, een keukentje en een piepklein slaapkamertje naast de keuken. We hadden een achterbalkon waar een houten kolenkast stond. Bij ons heette het achterbalkon overigens de veranda. Als het mooi weer was, konden wij aan het eind van de middag op de veranda in het avondzonnetje genieten van een kopje thee. Tegenwoordig is het bij de aankoop van

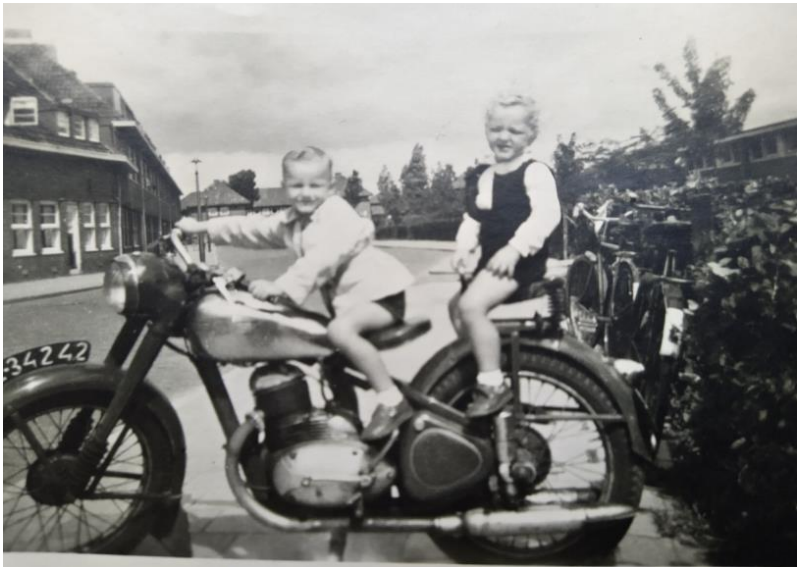
een huis een punt van aandacht, maar wij hadden toen al een zonneterras op het zuiden. De tuinbank ontbrak, maar wij zaten op de kolenkist.

In de box op de veranda met links mijn twee jaar oudere broer Hennie en rechts mijn veertien jaar oudere broer Joop.

Op de tweede verdieping waren nog één grote slaapkamer, een kleinere slaapkamer en een soort zolderkamertje, omgebouwd tot slaapkamertje met een dakkapel met een raam. Toen ik geboren was (eind 1949), woonden wij daar opeens met zeven mensen. Mijn ouders en vijf kinderen in de leeftijd van veertien (mijn oudste broer) tot mijn eigen persoontje (nul maanden, acht pond en drie ons). Volle bak, dus. Het was echt passen en meten om voor iedereen een slaapplek te creëren. Mijn broertje en ik waren niet echt meer gepland en eigenlijk twee nakomertjes. Dat kwam wel meer voor na de

oorlog. Ondanks dat waren mijn vader en moeder wel blij met ons. Zo heb ik dat in ieder geval in mijn jeugd ervaren. Mijn ouders deden alles om ons een fijne jeugd te bezorgen en dat is gelukt. Van de periode dat ik wat ouder was, kan ik mij herinneren dat mijn jongste broer Hennie en ik op de slaapkamer van mijn ouders sliepen. Daar stond aan het voeteneind van het ouderlijk bed nog een tweepersoons opklapbed met ombouw. Later, toen wij interesse kregen in voetballen, fungeerde deze ombouw van het bed als doel bij het doelkoppen. Op onze knieën doken we naar links of rechts om de bal of een ballon te stoppen. Dit tot groot ongenoegen van mijn ouders, omdat we dan best veel lawaai maakten.

*Reeds op jonge leeftijd kregen mijn broertje en ik een motor (haha).
Locatie: Wingerdweg t.o. nr. 321.*

De Fiets van mijn broertje

Mijn eerste herinneringen zijn, denk ik, dat ik net vier jaar was geworden. Mijn twee jaar oudere broertje Hennie kreeg voor zijn zesde verjaardag een fiets. Dit tweedehands fietsje had mijn vader op de kop getikt en opgeknapt. Daar was hij heel goed in. Een ander kleurtje schilderen, nieuwe luchtbandjes, een mooie bel en natuurlijk werden er plakplaatjes op de stang geplakt. Helaas had mijn broertje op zijn verjaardag de mazelen en mocht om die reden niet naar buiten. Ik was niet ziek en ik mocht dus wel naar buiten om naar de nieuwe fiets te kijken. Samengevat: hij de mazelen en ik de mazzel. De fiets stond al klaar voor de deur. Mijn vader had zichzelf opnieuw overtroffen. De fiets leek als nieuw. Ik mocht de fiets wel even proberen. Parmantig stapte ik op en fietste vervolgens naast mijn oudste zus weg. Zonder zijwielen. Mijn vader en moeder en de rest van het gezin keken ons verrast na. Mijn broertje Hennie mocht later die week wel weer naar buiten en heeft natuurlijk alsnog zijn fiets persoonlijk ingewijd.

Ikzelf moest nog even wachten voordat ik mijn eigen fiets kreeg, maar ik pikte natuurlijk regelmatig de fiets van mijn broertje. En dat gaf zo nu en dan gekibbel. Mijn ouders waren vindingrijk en kochten toen een iets grotere tweedehands fiets, knapten deze ook op en zo kreeg mijn broertje Hennie opnieuw een fiets en kreeg ik alsnog zijn fiets. Iedereen weer gelukkig.

In het midden mijn vriendje Dick Herfst. Op de achtergrond de ingang van de speeltuin van A.S.V. Bloemenkwartier.

Het fijne van Noord was natuurlijk de ruimte die wij als kinderen hadden. Het was in de jaren vijftig nog niet zo heel druk met verkeer. Er reden nog weinig auto's in de straat en er stonden er weinig geparkeerd. Het betekende dat er weinig gevaar was en dat wij nog alle ruimte hadden op straat. Wij konden nog op de straat fietsen of op de stoep. Ook speelden wij, als de speeltuin gesloten was, slagbal met rondjes in de straat voor de deur. De put op de middenweg was de afslagplaats en de putten bij de stoepen aan de kant waren de honken. Vanuit de bovenwoningen keek bij mooi weer buurvrouw Vlietstra uit het raam toe. Zo nu en dan sneuvelde er wel eens een raam in de straat, maar dat hoorde er gewoon bij.

Wat heel bijzonder was in die tijd, was dat er op de Wingerdweg aan de overkant een kraantje was waar in de zomer koel helder water uitkwam. Voor kinderen was dat natuurlijk een heerlijke plek om lekker te knoeien met water. Of dat ook uit oogpunt van hygiëne verstandig was, speelde in die tijd nog geen rol.

Het kraantje aan de overkant van de Wingerdweg.